

1.6. Niepełnosprawni

We współczesnym świecie niepełnosprawność człowieka stanowi szczególnie ważny i doniosły problem społeczny. Dotyka ona ludzi niezależnie od wieku, statusu społecznego czy materialnego.

Nie istnieje jedna, powszechnie uznana definicja niepełnosprawności. Zgodnie z definicją stosowaną przez Światową Organizację Zdrowia do osób niepełnosprawnych zalicza się osoby z długotrwałą, obniżoną sprawnością fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, która w interakcji z różnymi barierami może ograniczyć ich pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami. Osoby niepełnosprawne to grupa osób zagrożona wykluczeniem społecznym. Grupa ta nie jest jednorodna, lecz zróżnicowana pod wieloma względami tj. stopnia i rodzaju niepełnosprawności, wieku, statusu materialnego, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania. Wśród ludzi niepełnosprawnych wiele jest osób samotnych, uzależnionych od innych. Często żyją oni w trudnych warunkach, stykają się nietolerancją, ubóstwem. Wszystkie te problemy wskazują na marginalizację osób niepełnosprawnych i utrudniają im pełną integrację ze społeczeństwem.

Liczba osób niepełnosprawnych zamieszkujących powiat lwówecki (wg Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku) wynosiła: 6 174, w tym kobiet: 3 197, natomiast liczba niepełnosprawnych mieszkańców wsi wynosiła 3 242.

Najbliżej spraw i problemów mieszkańców jest samorząd powiatowy oraz samorządy gminne i te podmioty powinny przejąć kierownictwo w budzeniu powszechnej świadomości społeczeństwa co do korzyści z włączenia osób niepełnosprawnych w każdą dziedzinę życia społecznego, ekonomicznego i politycznego. Samorządy muszą również zapewnić, aby ludzie, którzy na skutek ciężkiego upośledzenia stali się zależni od innych, mieli możliwości i warunki do osiągnięcia standardu równego poziomowi życia osób sprawnych.

Podstawowym celem strategicznym jest stworzenie warunków równoprawnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym na terenie poszczególnych gmin powiatu lwóweckiego. W ustalaniu priorytetów działania kierowano się następującymi zasadami:

- 1) budzenia świadomości w społeczeństwie na temat potrzeb, praw i możliwości osób niepełnosprawnych w tworzeniu lokalnej rzeczywistości,

- 2) prawidłowej opiece medycznej i tworzeniu bazy zapewniającej pomoc samym osobom niepełnosprawnym jak również warunków do prowadzenia odpowiedniej profilaktyki zapobiegania powstaniu niepełnosprawności,
- 3) stworzenia warunków dostępności do rehabilitacji wszystkim grupom osób niepełnosprawnych,
- 4) udostępnienia jak największej liczby obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych, dotyczy to również mieszkań prywatnych osób niepełnosprawnych,
- 5) likwidacji barier architektonicznych w placówkach edukacyjnych, bibliotekach, placówkach służby zdrowia – tworzenie warunków do edukacji, korzystania z obiektów kultury i jak najpełniejszego korzystania z obiektów służby zdrowia,
- 6) likwidacji barier transportowych poprzez zakup środków transportu dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych,
- 7) zatrudnienia – tworzenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych w oparciu o środki finansowe min. PFRON,
- 8) eliminowanie dyskryminowania praw osób niepełnosprawnych,
- 9) tworzenie warunków do aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i sportowych, aktywnego włączania do działań na rzecz osób niepełnosprawnych organizacji pozarządowych, fundacji, gmin i instytucji samorządowych,
- 10) likwidacji barier architektonicznych w placówkach publicznych (urzędach, placówkach usługowych, kulturalnych i oświatowych),
- 11) likwidacji barier komunikacyjnych,
- 12) tworzenia warunków do nauki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w szkołach,
- 13) rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- 14) określenia rzeczywistej skali zjawiska niepełnosprawności, potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- 15) dotarcia z informacją do wszystkich zainteresowanych o ich prawach, a także o pomocy jaką osoba niepełnosprawna może uzyskać,
- 16) udziału powiatu lwóweckiego w programach celowych ogłaszanych przez Zarząd PFRON, Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych oraz programach finansowanych przez Unię Europejską dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych,
- 17) wspierania działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Problemy osób niepełnosprawnych są rozwiązywane od początku istnienia powiatu lwóweckiego. Świadczą o tym programy jakie powstały, a przede wszystkim ich realizacja. uchwałą nr XV/02/16 Rady Powiatu Lwóweckiego z dnia 22 stycznia 2016 roku został przyjęty Program Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2015-2020, w której sprawy osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie naszego powiatu również są uwzględnione. Wyznaczone w niej kierunki mają na celu poprawę i zapewnienie osobom niepełnosprawnym warunków do samodzielnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz aktywizacja zawodowa, społeczna, edukacyjna i zdrowotna uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej „Caritas” w Lwówku Śląskim.

Sposoby realizacji głównych celów programu w poszczególnych obszarach:

1) likwidacja barier architektonicznych w placówkach publicznych (urzędach, placówkach usługowych, kulturalnych i oświatowych):

a) pomoc instytucjom z terenu powiatu w działaniach zmierzających do zakupu pojazdów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych,

b) likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej (urzędy miast i gmin, domy pomocy społecznej, przychodnie, ośrodki pomocy społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne),

c) podjęcie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych w placówkach oświatowych (podjazdy, windy, dostosowanie toalet do potrzeb osób niepełnosprawnych),

2) likwidacja barier komunikacyjnych w przestrzeni publicznej:

a) likwidacja barier komunikacyjnych i architektonicznych (sygnalizacja świetlna i dźwiękowa, likwidacja krawężników, budowa podjazdów),

b) wyznaczenie i oznaczenie miejsc do parkowania przy urzędach i innych placówkach powiatowych,

3) tworzenie warunków do nauki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w szkołach:

a) dostosowanie na terenie powiatu lwóweckiego szkół do potrzeb dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,

4) rehabilitacja zawodowa oraz aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

a) ścisła współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Lwówku Śląskim,

b) doskonalenie i uaktywnienie przepływu informacji dotyczących; aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,

- c) stworzenie maksymalnych możliwości przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem lokalnego rynku pracy,
- d) przystosowanie stanowisk pracy stosownie do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- e) wyposażanie stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- f) aktywizacja osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ramach środków Funduszu Pracy i EFS,
- g) rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych w ramach środków PFRON,
- 5) rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:
 - a) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, czyli między innymi do zakupu pieluchomajtek, worków, cewników, protez uda, protez podudzia, protez piersi, protez powietrznych, wózków inwalidzkich, balkoników, aparatów słuchowych i wkładek usznych, materacy i poduszek przeciwoodleżynowych, butów ortopedycznych, rurki tracheotomijnej, kul łokciowych, gorsetów ortopedycznych,
 - b) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych. Turnusy rehabilitacyjne są formą aktywnej rehabilitacji, połączonej z elementami wypoczynku, mające na celu ogólną poprawę sprawności psychofizycznej oraz rozwijanie zainteresowań i umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, wyrobienie zaradności, pobudzenie i przygotowanie do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie. Program turnusów zawiera elementy rehabilitacji zgodnej z rodzajem schorzenia osoby niepełnosprawnej oraz obejmuje zajęcia kulturalno-oświatowe i sportowo-rekreacyjne. Turnusy mają charakter ogólnousprawniający z programem rekreacyjno-wypoczynkowym, organizowane są w formie stacjonarnej i trwają 14 dni,
 - c) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych:
 - likwidacja barier architektonicznych w postaci dofinansowania do przystosowania łazienki dla osoby, która ma problemy w poruszaniu się, przystosowanie pokoju dla osoby niepełnosprawnej, montaż centralnego ogrzewania gazowego, elektrycznego lub na olej opałowy, wykonanie podjazdu dla osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim,
 - likwidacja barier w komunikowaniu się w postaci dofinansowania do zakupu zestawów komputerowych, laptopów, notebooków, przenośnej lupy elektronicznej,
 - likwidacja barier technicznych w postaci dofinansowania do zakupu łóżek rehabilitacyjnych dla osób leżących, pralek automatycznych, kuchenek gazowo-elektrycznych, schodolazu

umożliwiającego osobie na wózku inwalidzkim możliwość korzystania ze schodów, podnośnik wannowy do transportu osoby niepełnosprawnej,

d) dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w postaci dofinansowania do wycieczki rekreacyjno-turystycznych dla osób niepełnosprawnych organizowanej przez stowarzyszenie pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego,

e) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej poprzez dofinansowanie do istniejącego Warsztatu Terapii Zajęciowej „Caritas” w Lwówku Śląskim.

W chwili obecnej w Warsztacie funkcjonuje siedem pracowni terapeutycznych: Gospodarstwa Domowego, Techniczna, Multimedialna, Przyrody, Dobrego Stylu, Artystyczna i Teatralno-Muzyczna i przebywa w nim 35 uczestników,

6) w ramach dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pilotażowego programu Aktywny Samorząd:

Moduł I:

a) obszar A zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

b) obszar A zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

c) obszar B zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

d) obszar B zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

e) obszar C zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

f) obszar C zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy, co najmniej na III poziomie jakości,

g) obszar C zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, co najmniej na III poziomie jakości,

h) obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. dziecka będącego pod opieką wnioskodawcy, przebywającego w żłobku lub przedszkolu, albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego).

Moduł II: pomoc w uzyskaniu wykształcenia poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia

drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym, dziennym lub niestacjonarnym, wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu),

7) określenie rzeczywistej skali zjawiska niepełnosprawności, potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin:

a) współpraca z ośrodkami pomocy społecznej,

b) współpraca z organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu lwóweckiego,

8) dotarcie z informacją do wszystkich zainteresowanych o ich prawach, a także o pomocy jaką osoba niepełnosprawna może uzyskać:

a) zapewnienie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom dostęp do pełnej informacji o istniejących możliwościach zaspokajania różnorodnych potrzeb, funkcjonujących systemach wsparcia, obowiązujących rozwiązaniach prawnych i wynikających z nich uprawnień.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim w latach 2013-2015 realizowało między innymi:

a) w ramach dofinansowań z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z art. 35 a pkt 2, ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.) zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:

1) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, w roku 2013 zrealizowano 265 wniosków w kwocie 214 033 zł, roku 2014 zrealizowano 406 wniosków w kwocie 281 432 zł, w roku 2015 zrealizowano 394 wniosków w kwocie 381 339 zł,

2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, w 2013 roku zostało zrealizowanych 19 wniosków na kwotę 62 357 zł, w 2014 roku zostało zrealizowanych 23 wniosków na kwotę 50 011 zł, w 2015 roku zostało zrealizowanych 9 wniosków na kwotę 38 167 zł,

3) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, w 2013 roku zrealizowano 57 wniosków na kwotę 40 858 zł, w 2014 roku zrealizowano dofinansowanie dla 38 osób na łączną kwotę 26 613 zł, w 2015 roku zadanie to nie zostało zrealizowane ze względu na ograniczone środki PFRON,

4) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2013-2015 nie zostało zrealizowane ze względu na ograniczone środki PFRON,

5) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Warsztatu Terapii Zajęciowej Caritas w Lwówku Śląskim w 2013 roku w kwocie 517 857 zł, w 2014 roku w kwocie 517 848 zł, w 2015 roku w kwocie 519 845 zł,

b) w ramach dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pilotażowego programu Aktywny Samorząd:

- w 2013 roku:

Moduł I

Obszar A- likwidacja barier transportowych:

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B w wysokości 1 075 zł,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania w wysokości 9 630 zł,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym w wysokości 12 870 zł

Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym w wysokości 8 000 zł,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne w wysokości 20 200 zł,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej w wysokości 8 142 zł,

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym w wysokości 19 490 zł.

- w 2014 roku:

Moduł I

Obszar A- likwidacja barier transportowych:

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B w wysokości 1 590 zł,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania w wysokości 17 619 zł,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym w wysokości 7 253 zł,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej w wysokości 7 308 zł,

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym w wysokości 15 197 zł.
- w 2015 roku:

Moduł I

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej w wysokości 5 737 zł,

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym w wysokości 6 150 zł.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności jest wydziałem Starostwa Powiatowego. Przewodniczący Zespołu podlega bezpośrednio Staroście Lwóweckiemu i zgodnie z § 19 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2003 r. nr 139, poz. 1328 z późn. zmianami) reprezentuje Zespół na zewnątrz i organizuje jego obsługę administracyjno-prawną.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lwówku Śl. realizuje zadania określone w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Lwówku Śl. oraz zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 ze zmianami) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2003 r. nr 139, poz. 1328 z późn. zmianami).

Do zadań powiatowego Zespołu należy:

- powoływanie Składów Orzekających;
- ustalanie terminów posiedzeń Składów Orzekających;
- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, dla celów korzystania z ulg i uprawnień osobom posiadającym ważne orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów, niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym oraz orzeczenia o niezdolności do pracy wydane przez ZUS;
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym (zadanie własne Powiatu),
- wydawanie kart parkingowych.

Bezpośredni nadzór nad pracą Zespołu sprawuje zgodnie z ww. ustawą Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Wojewoda Dolnośląski.

Działalność Zespołu finansowana jest z dotacji celowej przekazywanej ze środków Wojewody Dolnośląskiego.

W tabelach poniżej przedstawiamy ilościowe zestawienie wykonanych zadań.

Ilość przyjętych wniosków

Wnioski w latach 2013-2015 (osoby dorosłe i dzieci)			
rok	2013	2014	2015
ilość wniosków	1065	1173	1212

Źródło: opracowanie PZON w Lwówku Śl.

Najwięcej wniosków składanych jest w celu uzyskania świadczeń z pomocy społecznej (zasilek stały, zasilek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne) oraz w celu uzyskania odpowiedniego zatrudnienia.

Ilość wydanych w poszczególnych latach orzeczeń

Ilość wydanych orzeczeń w latach 2013-2014			
	2013	2014	2015
dzieci	79	114	97
dorośli	934	1085	1092

Źródło: opracowanie PZON w Lwówku Śl.

Nowym zadaniem Powiatowego Zespołu od 1 lipca 2014 r. jest wydawanie kart parkingowych. Do końca roku 2015 wydaliśmy **392 nowe karty parkingowe**.

Przewidujemy w latach 2016-2025, zgodnie z dotychczasową tendencją, że ilość wydawanych orzeczeń utrzyma się na podobnym poziomie lub będzie się nieznacznie zwiększała. Naszym celem jest sprawna i terminowa obsługa Klientów.

Największymi potrzebami Zespołu na następne lata są w szczególności:

- zakończenie remontu w pomieszczeniach Zespołu,

- zatrudnienie lekarza ortopedy,
- zatrudnienie sekretarza Zespołu,
- adaptacja pomieszczeń magazynowych na pomieszczenia dla orzeczników i archiwum,
- wyznaczenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych przed siedzibą PZON.

1.7. Ochrona zdrowia

Głównym zadaniem polityki zdrowotnej jest dbałość o poprawę dostępności do określonych rodzajów świadczeń, przy uwzględnieniu długofalowych trendów demograficzno – epidemiologicznych oraz społecznych. Ważnym kierunkiem aktywności jest także rozwój i wspieranie innowacyjnych rozwiązań podnoszących jakość i dostępność do świadczeń.

Dane do przygotowania poniższych zagadnień zostały pozyskane z „Raportu o stanie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej w Powiecie Lwóweckim” opracowanego w 2015 roku przez Wydział Infrastruktury Społecznej Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim oraz ze strony www.nfz.gov.pl

Największym podmiotem leczniczym udzielającym świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, podstawowej opieki zdrowotnej, leczenia szpitalnego, rehabilitacji leczniczej i opieki długoterminowej jest Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Lwówku Śląskim.

Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. z siedzibą w Lwówku Śląskim jest jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością utworzoną przez powiat lwówecki na mocy uchwały nr XXII/40/08 z dnia 24 czerwca 2008 r. Rady powiatu lwóweckiego. Zgodnie z Aktem Założycielskim w dniu 22 lipca 2008 roku nastąpiło zawiązanie Spółki.

Z dniem 1 stycznia 2009 roku utworzony przez Spółkę Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej rozpoczął udzielanie świadczeń zdrowotnych, a obecnie już sama Spółka jako podmiot leczniczy prowadzi działalność w oparciu o utworzone przedsiębiorstwa lecznicze, tj. Szpital Powiatowy, Przychodnia Specjalistyczna, Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Zakład Opieki Długoterminowej, w skład którego wchodzi: Zakład Opiekuńczo – Leczniczy i Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy oraz Zakład Rehabilitacji Leczniczej.

Świadczenia zdrowotne udzielane są w ramach kontraktu, zawartego z Narodowym Funduszem Zdrowia, bądź w ramach uruchomienia finansowania z innych źródeł, na

podobnych zasadach. Podstawowymi dokumentami gwarantującymi zapłatę za udzielone pacjentom świadczenia medyczne są umowy zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia.

W roku 2015 Spółka realizowała 6 umów z Narodowym Funduszem Zdrowia na świadczenia zdrowotne w zakresie:

Leczenia szpitalnego:

- 1) w Oddziale Chirurgii Ogólnej,
- 2) w Oddziale Chorób Wewnętrznych,
- 3) w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- 4) w Oddziale Ginekologicznym,
- 5) w Oddziale Reumatologicznym,
- 6) w Izbie Przyjęć.

Podstawowej opieki zdrowotnej:

- 1) świadczenia lekarza POZ,
- 2) świadczenia pielęgniarki POZ,
- 3) świadczenia położnej POZ,
- 4) transportu sanitarnego w POZ.

Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej realizowanej w poradniach:

- 1) Chirurgii Ogólnej (w Lwówku Śląskim i Gryfowie Śląskim),
- 2) Chirurgii Onkologicznej,
- 3) Położniczo – Ginekologicznej,
- 4) Otorynolaryngologicznej,
- 5) Okulistycznej (w Lwówku Śląskim i Gryfowie Śląskim),
- 6) Neurologicznej,
- 7) Reumatologicznej,
- 8) Leczenia Bólu,
- 9) Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej,
- 10) Pracownia Endoskopii.

Opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, realizowanych w poradniach:

- 1) Zdrowia Psychicznego,
- 2) Leczenia Uzależnień.

Rehabilitacji Leczniczej realizowanej w:

- 1) Pracowni Fizjoterapii (w Lwówku Śląskim i Gryfowie Śląskim),
- 2) Poradni Rehabilitacyjnej w Gryfowie Śląskim.

Świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych realizowanych w:

- 1) Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym,
- 2) Zakładzie Pielęgnacyjno – Opiekuńczym.

Oprócz PCZ Sp. z o.o. na terenie powiatu lwóweckiego działają następujące placówki ochrony zdrowia:

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDVITA Sp. z o.o. w Lwówku Śląskim,
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Podstawowo – Specjalistyczna Przychodnia Lekarska „Chumed” w Lwówku Śląskim,
- 3) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PROMYK” Gryfów Śląski,
- 4) NZOZ Przychodnia Ginekologiczno Położnicza „ALFA” Ubocze,
- 5) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lubomed w Lubomierzu,
- 6) Podlegają punkty medyczne: w Mirsku, Pławnej i Pasieczniku,
- 7) Jolly Med. Szpital Rehabilitacyjny Popielówek, Oddziały szpitalne: Oddział Rehabilitacji Neurologicznej, Oddział Rehabilitacji Ogólnoustrojowej,
- 8) Placówka w Rębiszowie,
- 9) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wleniu,
- 10) Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacji i Opiekuńczy Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety Wleń, obejmujący rehabilitację ambulatoryjną oraz rehabilitację stacjonarną,
- 11) Wielospecjalistyczny Szpital - Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu, Przychodnia Wielospecjalistyczna w Gryfowie Śląskim.

Ochrona zdrowia mieszkańców w dużym stopniu wspomagana jest przez funkcjonujące na terenie powiatu lwóweckiego apteki. Ich wykaz przedstawiony jest w uchwale Nr XIII/75/15 Rady Powiatu Lwóweckiego z dnia 27 listopada 2015 roku w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu lwóweckiego. Powyższa informacja rokrocznie jest uaktualniana i podawana do publicznej wiadomości na stronie internetowej powiatu lwóweckiego.

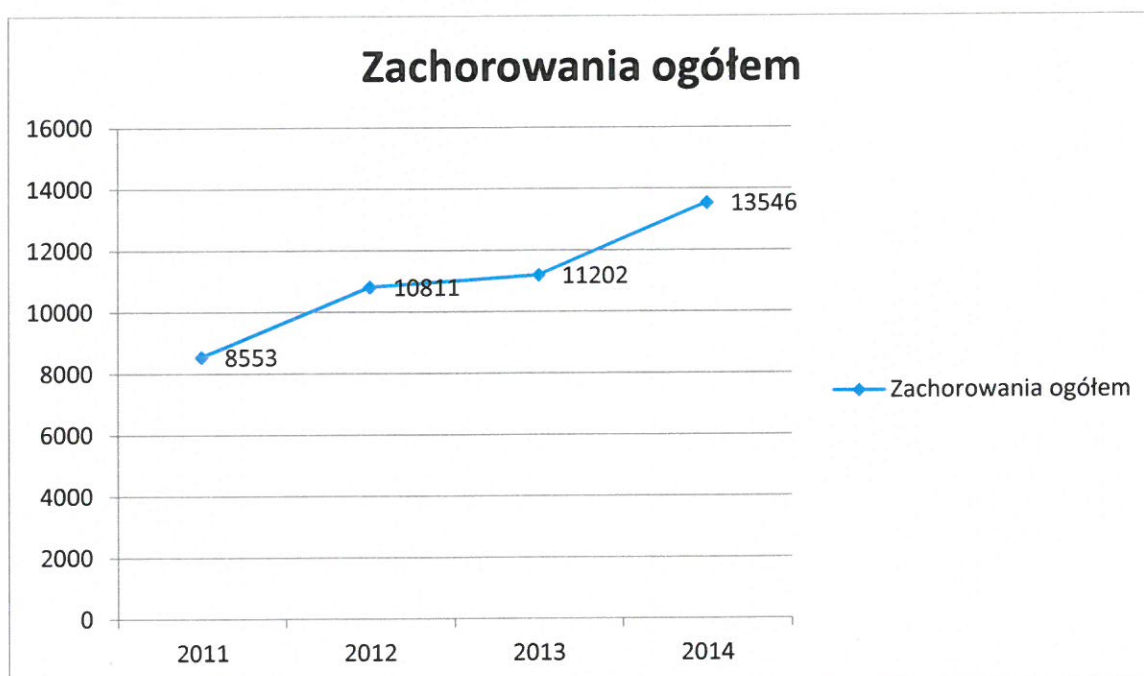
Prognozowane zapotrzebowanie na świadczenia opieki zdrowotnej, w tym ocena prognozowanych potrzeb zdrowotnych.

Liczba ludności w powiecie ma tendencję malejącą, przy czym dynamika tego procesu w powiecie jest wyższa od przeciętnej województwa dolnośląskiego i Polski. Na przestrzeni lat 2001-

2014 liczba ludności powiatu obniżyła się z poziomu 51,1 tys. osób do 47 tys. Jest to wynikiem utrzymującego się od lat ujemnego przyrostu naturalnego i ujemnego salda migracji ludności w powiecie. W roku 2014 wg danych GUS przyrost naturalny dla powiatu lwóweckiego wynosił – 137. Prognozy demograficzne GUS wskazują, że na koniec 2016 roku liczba mieszkańców powiatu lwóweckiego obniży się do 46,608 tys. w kolejnych latach będzie spadać i w roku 2035 osiągnie poziom 41,228 tys. osób.

Wśród osób w wieku 19 lat i więcej, które korzystały z usług lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej w latach 2011 -2014 obserwuje się wzrost liczby schorzeń ogółem.

Wykres 8. Zachorowania ogółem w latach 2011 - 2014

Źródło: Biuletyn statystyczny ochrony zdrowia województwa dolnośląskiego 2014.

Najczęstszą przyczyną chorób dorosłych mieszkańców powiatu lwóweckiego są choroby układu krążenia. W grupie tej najwięcej osób choruje na nadciśnienie i niedokrwistość serca. Następnie pod względem liczby chorych są choroby układu mięśniowo-kostnego, cukrzyca, choroby układu nerwowego oraz trawiennego. W grupie dzieci i młodzieży dominują otyłość, zaburzenia refrakcji i akomodacji oka, alergie, zaburzenia rozwoju, zniekształcenie kręgosłupa. Rośnie także liczba osób wymagających leczenia w poradniach zdrowia psychicznego i uzależnień. Specjalistów jest za mało i zbyt długo oczekuje się na przyjęcie przez lekarza.

Tabela 24. Stan zdrowia osób z ternu powiatu lwóweckiego w wieku 19 lat i więcej pozostających pod opieką lekarza poz w 2014 roku

Ogółem					Gruźlica	Nowotwory	Choroby tęrczycy	Cukrzyca	W tym leczeni insuliną	Niedokrwistość	Choroby obwodowego układu	Choroby układu krążenia	w tym					Przewlekły nieżyt oskrzeli	Przewlekłe choroby układu krążenia	Choroby układu mięśniowo- szkieletowego	Pacjenci z innym schorzeniami wymagalacymi	
W tym w wieku					65 i więcej	19-34	35-54	55-64	65 i więcej	19-34	35-54	55-64	65 i więcej	Przewlekła choroba	Choroby nadciśnienie	Choroby naczyń	Niedokrwien na choroza	W tym przebyty	Przewlekły nieżyt oskrzeli	Przewlekłe choroby układu krążenia	Choroby układu mięśniowo- szkieletowego	Pacjenci z innym schorzeniami wymagalacymi
Razem																						
13 546	1 250	3 197	3 904	5 195	19	644	922	2 361	836	278	1 143	8 894	108	6 970	440	1 216	176	903	2 185	4 661	1 685	

Źródło: Biuletyn statystyczny ochrony zdrowia województwa dolnośląskiego 2014.

Tabela 25. Stan zdrowia dzieci i młodzieży z ternu powiatu lwóweckiego pozostających pod opieką lekarza poz w 2014 roku

Ogółem					Nowotwory												Niedokrwistość	Choroby	Cukrzyca	Niedożywienie	Otyłość	Zbuznienia	Upośledzenie umysłowe	Padaczka	Dziecięce porażenie	Zaburzenia refrakcji i nadciśnieniowa	Alergie			Zniekształcenie kręgosłupa	Choroby układu	Wady rozwojowe (układu nerwowego, krzenia	Zaburzenia rozwoju	Trwałe	Pozostali pacjenci																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
Razem		W tym w wieku				15-18	10-14	5-9	3-4	0-2	2	39	38	12	505	6	148	10	31	115	21	70	129	7	1 068																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						

Źródło: Biuletyn statystyczny ochrony zdrowia województwa dolnośląskiego 2014.

Biorąc pod uwagę powyższe dane poprawa stanu zdrowia mieszkańców powiatu lwóweckiego wymaga utrzymania dotychczasowej bazy, w której świadczone są usługi oraz rozwinęcia zakresu świadczonych usług, to jest zwiększenia sumy kontraktów NFZ. Zapewnienia specjalistycznej opieki kardiologicznej, dentystycznej, diabetologicznej, neurologicznej, pediatrycznej i geriatrycznej.

Strategia poprawy bezpieczeństwa i opieki zdrowotnej

Zgodnie z przyjętą Strategią Rozwoju Powiatu Lwóweckiego przyjętą uchwałą Nr VIII/48/2015 Rady Powiatu Lwóweckiego z dnia 29 maja 2015 roku ochrona zdrowia to kwestia bardzo znacząca, która z natury rzeczy żywo interesuje zarówno mieszkańców, decydując w znacznej mierze o jakości ich życia, jak i potencjalnych turystów, pozwalając im czuć się bezpiecznie i pewnie podczas zwiedzania i wypoczynku. Dostępność do placówek służby zdrowia, poziom i jakość leczenia i świadczenia usług medycznych to podstawowe mierniki oceny poziomu rozwoju danej jednostki samorządu lokalnego.

Środki na ochronę zdrowia są daleko niewystarczające i że w najbliższych latach nie można się spodziewać radykalnej poprawy w tej dziedzinie. Jednocześnie zidentyfikowane są zjawiska takie jak: starzejące się społeczeństwo, roszczeniowe postawy beneficjentów pomocy społecznej, potrzeba profilaktyki, profilaktyka i opieki nad młodzieżą zwłaszcza uzależnioną, rehabilitacja dzieci niepełnosprawnych, wsparcie dla osób niepełnosprawnych i tych nie radzących sobie z trudnościami życia codziennego.

Zasadnicze problemy lwóweckiej służby zdrowia to w szczególności:

- 1) brak poczucia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu,
- 2) nie zbilansowane potrzeby i możliwości świadczenia usług medycznych,
- 3) niedobór lekarzy i stomatologów,
- 4) słaba dostępność do usług specjalistycznych,
- 5) brak dostępu do nowoczesnego sprzętu diagnostycznego,
- 6) niski poziom nakładów na opiekę zdrowotną,
- 7) niewystarczający zakres i poziom edukacji zdrowotnej.

Zadania warunkujące poprawę bezpieczeństwa i opieki zdrowotnej:

- 1) poprawa jakości opieki zdrowotnej poprzez podniesienie standardu usług medycznych oraz zwiększenie dostępności do usług świadczonych przez zakłady opieki zdrowotnej,
- 2) udoskonalenie systemu informacji o dostępności usług medycznych na terenie powiatu,

- 3) ułatwianie powstawania nowych gabinetów lekarskich, o pożądanym na terenie powiatu specjalnościach,
- 4) dalsza modernizacja obiektów służby zdrowia oraz lepsze ich wyposażenie w aparaturę i sprzęt medyczny,
- 5) likwidowanie barier architektonicznych w poruszaniu się osób niepełnosprawnych,
- 6) doskonalenie i zaciskanie współpracy gmin powiatu w celu poprawy funkcjonowania służby zdrowia,
- 7) opracowanie i wdrożenie wieloletnich programów ochrony zdrowia, w tym profilaktyki zdrowotnej,
- 8) dostosowanie bloku operacyjnego do obowiązujących wymogów prawnych i potrzeb Powiatowego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. z siedzibą w Lwówku Śląskim, utworzenie sterylizatorni,
- 9) termomodernizacja budynku Szpitala w Gryfowie Śląskim,
- 10) wspieranie działań, które przyczynią się do rozwoju lokalnego zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia, dostępu do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych,
- 11) zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług na rzecz opieki nad osobami zależnymi oraz zagrożonymi wykluczeniem społecznym,
- 12) ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych w interesie ogólnym.

1.8. Seniorzy

Nie ma jednoznacznej definicji starości. Granica między wiekiem średnim człowieka a starością jest płynna i zmieniała się w ciągu wieków. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wyróżnia cztery etapy starości:

- 1) wiek przedstarczy (późna dorosłość) – 45-59 lat,
- 2) wczesna starość, która zaczyna się w wieku 60 lat i trwa do 74 roku życia,
- 3) starość pośrednia (75-89),
- 4) starość późna lub długowieczność (tak nazywają ten wiek gerontolodzy, czyli ci, którzy naukowo zajmują się starością – badając ją pod różnym kątem) zaczyna się od 90 roku życia i trwa aż do śmierci. Wydaje się więc, że najważniejszym zadaniem polityki społecznej powinna być nie tylko troska o dalsze wydłużanie życia, ale również podejmowanie takich działań, które będą sprzyjać pomyślnemu starzeniu się.

W Polsce brak jest rozbudowanego systemu pomocy ludziom w wieku poprodukcyjnym. W związku z pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej, na skutek bezrobocia i spadku poziomu życia, szczególnie w rodzinach wielodzietnych, ludzie starzy zostali częściowo „wyparci” z pomocy społecznej. Potrzeby osób starszych to między innymi opieka, towarzystwo, potrzeby finansowe, zagospodarowanie czasu wolnego. W przypadku osób przewlekle chorych niezbędne jest nie tylko wsparcie finansowe, ale również szeroko pojęta opieka medyczna, pielęgnarska oraz pomoc w załatwianiu podstawowych spraw życia codziennego.

Polityka wobec starości i ludzi starych oznaczać powinna zespół celowych działań władz publicznych i innych podmiotów społecznych, służących tworzeniu, poprawie i utrzymaniu statusu społecznego, bezpieczeństwa i jakości życia seniorów oraz możliwości ich udziału w kulturze i życiu społecznym zwiększających szansę prowadzenia przez najstarsze pokolenie aktywnego i niezależnego życia.

Seniorzy w powiecie lwóweckim

Powiat lwówecki obecnie zamieszkuje ok. **10 094** seniorów. Biorąc pod uwagę dane z 2008r. liczba ta wzrosła o ponad **1 600** osób.

Poniżej tabele przedstawiają zestawienie liczby kobiet i mężczyzn po 60 i 65 r.ż. zamieszkujących poszczególne gminy w powiecie lwóweckim.

Tabela 26. Liczba kobiet i mężczyzn powyżej 60 i 65 roku życia zamieszkujących powiat lwówecki w 2008 roku

L.p.	Gmina	Kobiety powyżej 60 r.ż	Mężczyźni powyżej 60 r.ż.	Mężczyźni powyżej 65 r.ż
1.	Lwówek Śląski	1 879	1 147	705
2.	Gryfów Śląski	1 220	735	495
3.	Mirsk	1 008	528	367
4.	Lubomierz	585	569	345
5.	Wleń	438	384	209
6.	Ogółem	8 493		2 121

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Tabela 27. Liczba kobiet i mężczyzn powyżej 60 i 65 roku życia zamieszkujących powiat lwówecki w 2016 roku

L.p.	Gmina	Kobiety powyżej 60 r.ż.	Mężczyźni powyżej 60 r.ż.	Kobiety powyżej 65 r.ż.	Mężczyźni powyżej 65 r.ż.
1.	Lwówek Śląski	2 344	1 667	1 579	989
2.	Gryfów Śląski	1 346	853	947	493
3.	Mirsk	1 211	848	823	484
4.	Lubomierz	758	548	514	319
5.	Wleń	519	brak danych	brak danych	214
6.	Ogółem	10 094		6 362	

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Tabela nr 26 przedstawia dane z 2008r., natomiast tabela nr 2 zawiera aktualne informacje. Jak wynika z powyższych tabel, na przestrzeni ośmiu lat nastąpił wzrost liczby seniorów w każdej gminie powiatu lwóweckiego.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalnych usług opiekuńczych. W przypadku, kiedy nie ma możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, to osoba wymagająca opieki może ubiegać się o skierowanie do Domu Pomocy Społecznej. W powiecie lwóweckim funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Nielestnie dla 78 osób niepełnosprawnych intelektualnie z różnym stopniem niepełnosprawności oraz Dom Pomocy Społecznej w Mirsku, który dysponuje 85 miejscami dla osób przewlekłe somatycznie chorych.

Seniorzy, którzy posiadają orzeczenie o niepełnosprawności mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków finansowych PFRON m.in. do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, do sprzętu rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych oraz do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Zakład Opieki Długoterminowej

Powiatowe Centrum Zdrowia w Lwówku Śląskim prowadzi Zakład Opieki Długoterminowej z siedzibą w Gryfowie Śląskim, który dysponuje 70 łózkami. W strukturę zakładu wchodzi Zakład Opiekuńczo – Leczniczy oraz Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy. W Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym zapewnia się całodobową opiekę i leczenie osobom, które przebyły fazę leczenia szpitalnego, mają ukończony proces diagnozowania, leczenia operacyjnego lub intensywnego leczenia zachowawczego, lecz wymagają dalszej hospitalizacji. Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy udziela całodobowych świadczeń zdrowotnych, które obejmują swoim zakresem pielęgnację, rehabilitację i opiekę osób

niewymagających hospitalizacji. Zapewnia im zakwaterowanie, wyżywienie, kontynuację leczenia farmakologicznego, wsparcie psychologiczne i duchowe, a także prowadzi edukację zdrowotną pacjentów i członków ich rodzin.

Tabela nr 28. Wykaz pacjentów po 60 roku życia przebywających w Zakładzie Opieki Długoterminowej Powiatowego Centrum Zdrowia Sp.z.o.o. w Lwówku Śląskim latach 2013-2015

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2013	44	19	63
2014	49	19	68
2015	49	21	70

Źródło: opracowanie PCZ w Lwówku Śl.

Rodzaj udzielanych świadczeń w Zakładzie Opieki Długoterminowej:

- 1) całodobowe, kompleksowe działanie pielęgnacyjne wynikające z diagnozy pielęgniarstwa,
- 2) opieka lekarska,
- 3) leczenie farmakologiczne,
- 4) niezbędne konsultacje specjalistyczne,
- 5) podstawowe badania diagnostyczne,
- 6) ustalenie i stosowanie diety,
- 7) stymulacja metodami terapeutycznymi i psychoterapeutycznymi do aktywności życiowej,
- 8) przygotowanie rekonwalescenta i jego rodziny do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych,
- 9) zapobieganie powikłaniom wynikającym z procesu chorobowego i unieruchomienia,
- 10) zmniejszenie skutków upośledzenia ruchowego i przygotowanie do życia w społeczeństwie.

Priorytetem w działaniu Powiatowego Centrum Zdrowia, mającym na celu poprawę jakości życia seniorów powiatu lwóweckiego, jest rozszerzenie świadczonych usług w zakresie opieki długoterminowej o komercyjne świadczenia w zakresie geriatрії, w oparciu o posiadaną bazę lokalową szpitala w Gryfowie Śląskim oraz walory klimatyczne miasta i okolic.

Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów

Stowarzyszenie Klub Seniora

Na terenie powiatu lwóweckiego swoją działalność prowadzi Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów z siedzibą w Lwówku Śląskim oraz Stowarzyszenie Klub Seniora w Rzęsinach. Są to organizacje wspierające osoby w wielu emerytalnym, które pomagają w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Prowadzą również działalność kulturalną, organizują swoim członkom wypoczynek oraz proponują miłe spędzanie czasu wolnego. W klubie seniora można się spotkać, wypić wspólnie kawę czy herbatę, posłuchać muzyki lub po prostu porozmawiać. Organizowane są również spotkania „Opłatkowe”, a także z okazji „Dnia Seniora” oraz „Światowego Dnia Inwalidy”. Każdego roku z pełną odpłatnością organizowane są wycieczki oraz pielgrzymki do miejsc sakralnych.

IV. CZĘŚĆ ANALITYCZNA

1. Analiza SWOT

W trakcie analizy zasobów wewnętrznych oraz analizy otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń przeprowadzono tzw. analizę SWOT, która stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i mocnych stron organizacji pod kątem szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną powiatu. Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

1. mocnych stron,
2. słabych stron,
3. szans,
4. zagrożeń.

Informacje uzyskane od jednostek powiatowych i gminnych oraz organizacji pozarządowych, zawierające określone dane merytoryczne dotyczące obszarów problemowych oraz możliwe ewentualne sposoby ich niwelowania dały możliwość lepszego poznania polityki społecznej powiatu, a także pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jej problemy. Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się pomoc społeczna powiatu, pozwala sformułować koncepcje rozwoju poszczególnych jej elementów sprzyjających rozwiązywaniu problemów społecznych.

Poniżej została przedstawiona analiza mocnych i słabych stron polityki społecznej powiatu oraz stojących przed nią szansach i zagrożeniach pewnych obszarów. Ten zbiór informacji jest obrazem wiedzy o stanie i potrzebach problematyki społecznej powiatu.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu, w której znajduje się uzasadnienie większości rozstrzygnięć.

1.1. MOCNE STRONY

- 1) pozytywny czynnik ludzki (wiara ludzi w pozytywne rozwiązanie problemów),
- 2) dobra współpraca z organizacjami kościelnymi,
- 3) świadomość problemów społecznych,
- 4) zaangażowana kadra pomocy społecznej,
- 5) odpowiednie przygotowanie zawodowe oraz profesjonalizm kadry pomocy społecznej,
- 6) sprawne funkcjonowanie systemu rozwiązywania problemów społecznych, szeroka sieć instytucji pomocy społecznej
- 7) otwartość na nowe rozwiązania,
- 8) doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.

1.2. SŁABE STRONY

- 1) brak nowych inicjatyw,
- 2) niechęć wobec narastających problemów społecznych,
- 3) zbyt mała liczba pracowników pomocy społecznej, nieadekwatna do ilości wykonywanej pracy,
- 4) niska podaż miejsc pracy,
- 5) wysoka stopa bezrobocia,
- 6) pauperyzacja społeczeństwa,
- 7) brak miejsc spotkań dla młodzieży,
- 8) rozluźnienie więzi rodzinnych,
- 9) postępujący proces starzenia się ludności i ujemny przyrost naturalny,
- 10) słabo rozwinięta profilaktyka i rehabilitacja,
- 11) zbyt mała liczba wyspecjalizowanych lekarzy.

1.3. SZANSE

- 1) dobry poziom edukacyjny,
- 2) umiejętność zdobywania funduszy unijnych,
- 3) rozwój działań na rzecz ludzi potrzebujących pomocy, rządowy program pomocy dla rodzin,
- 4) lepsze zrozumienie problemów przez samorządy,
- 5) chęci i realne możliwości pozyskania środków zewnętrznych,
- 6) ciągłe doskonalenie kadry w instytucjach pomocy społecznej,
- 7) rozwój medycyny, sposobów rehabilitacji,

- 8) możliwość pozyskania nowych organizacji pozarządowych do współpracy,
- 9) promocja rodzicielstwa zastępczego,
- 10) zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego,
- 11) podejmowanie działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy,
- 12) wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych i prac społecznie użytecznych,
- 13) nawiązywanie szerszej współpracy z instytucjami na terenie kraju, działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

1.4. ZAGROŻENIA

- 1) marginalizacja spowodowana długotrwałym bezrobociem,
- 2) bezradność jako narastające zjawisko społeczne,
- 3) mnogość, niespójność i częste zmiany przepisów prawa,
- 4) rosnąca liczba osób ubogich i niepełnosprawnych,
- 5) izolacja osób niepełnosprawnych,
- 6) ograniczona możliwość podjęcia pracy przez osoby niepełnosprawne (brak zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej),
- 7) zagrożenie uzależnieniami,
- 8) bezrobocie osób młodych, wykształconych i ich emigracja,
- 9) rozbitcie rodzin, poprzez konieczne wyjazdy za granicę w celach zarobkowych,
- 10) wzrost przestępczości wśród dzieci i młodzieży,
- 11) postępujący kryzys rodziny oraz wzrost przemocy w rodzinie,
- 12) niski poziom umiejętności wychowawczych rodziców,
- 13) brak wolnych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Plan zadań do realizacji na lata 2016-2025, zawierający cele i kierunki działania.

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W POWIECIE LWÓWECKIM na lata 2016-2025

Przeciwdziałanie bezrobociu, zmniejszanie skutków bezrobocia

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy działania	Źródła finansowania i termin realizacji
1.	Praca socjalna w sytuacji kryzysowej długotrwałego pozostawania bez pracy	• opis i diagnoza sytuacji psychospołecznej bezrobotnych, • analiza przyczyn długotrwałego pozostawania bez pracy i źródeł niepowodzeń w znalezieniu zatrudnienia, • określenie predyspozycji i preferencji bezrobotnych, • uaktywnienie zawodowe klienta pomocy społecznej, • doradztwo i poradnictwo zawodowe, zajęcia w klubie pracy, kwalifikowanie do szkoleń, kursów zawodowych, • praca socjalna. • Prowadzenie systemu profilowania osób bezrobotnych	- pracownicy socjalni MGOPS - pracownicy PUP	w ramach posiadanych środków i zasobów ludzkich (praca ciągła)

2.	Tworzenie miejsc pracy dla osób bezrobotnych (w tym niepełnosprawnych)	• współpraca z pracodawcami w zakresie uruchamiania miejsc pracy, • uruchamianie miejsc pracy interwencyjnej i robót publicznych, • prace społecznie użyteczne • przygotowanie bezrobotnych do podejmowania pracy na własny rachunek – szkolenia, udzielanie pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie, przekwalifikowanie.	- pracodawcy, samorząd lokalny i powiatowy - PUP	w ramach posiadanych środków pracodawców, PUP i samorządów (praca ciągła)
----	--	---	---	---

Przeciwdziałanie uzależnieniom i zmniejszanie skutków tego zjawiska

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy zadania	Źródło finansowania i termin realizacji
1.	Diagnoza środowisk zagrożonych uzależnieniami	• rozeznanie środowisk lokalnych w zakresie nasilenia występowania zjawiska alkoholizmu i narkomanii	- pracownicy MGOPS - Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - KPP - pedagodzy szkolni - poradnie psychologiczne	samorząd lokalny w ramach posiadanych środków i zasobów ludzkich praca ciągła

2.	Zapobieganie narastaniu zjawiska alkoholizmu i narkomanii dorosłych, dzieci i młodzieży	• wzmożona profilaktyka przeciwalkoholowa i przeciwnarkotykowa wskazująca na szkodliwość nałogu, realizacja programów profilaktycznych w szkołach, • praca socjalna z uzależnionymi i ich rodzinami, działalność terapeutyczna dla osób uzależnionych, • prowadzenie punktów konsultacyjnych i pomocy psychologicznej dla uzależnionych i ich rodzin • współpraca z poradnią odwykową • współpraca z MONAR –em	- pedagogiczne - pracownicy socjalni - MGOPS - szkoły - MONAR (Jelenia Góra) - organizacje pozarządowe - PCPR	samorząd lokalny Fundusz Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (praca ciągła)
3.	Zapobieganie zjawisku demoralizacji i niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży	• współpraca z policją, sądem rodzinnym i dla nieletnich, kuratorami sądowymi • umieszczanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych i Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii • praca z młodzieżą w szkołach i środowisku rodzinnym, poradnictwo • pomoc finansowa, pomoc w naturze	- Sąd Rodzinny - kuratorzy sądowi - Policja - Poradnie - Psychologiczno Pedagogiczne - PCPR - Pedagodzy szkolni	samorząd lokalny samorząd powiatowy w ramach posiadanych środków organizacje pozarządowe (praca ciągła)

4.	Organizowanie indywidualnej pomocy rodzinie problemowej	• i usługi, • poradnictwo prawne, psychologiczne, medyczne, • organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin problemowych	- MGOPS - poradnie odwykowe - PCPR - organizacje pozarządowe - szkoły - Poradnie Psychologiczne - Pedagogiczne	samorząd lokalny organizacje pozarządowe samorząd powiatowy w ramach pozyskanych środków
5.	Utworzenie i prowadzenie świetlicy terapeutycznej dla dzieci rodzin problemowych Powiatowy Ośrodek Profilaktyki i Terapii uzależnień	• pozyskanie pomieszczeń na Powiatowy Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień oraz środków finansowych na prowadzenie, działalność i zabezpieczenia kadry, • prowadzenie działalności informacyjno-konsultacyjnej • prowadzenie działalności, terapeutycznej – edukacyjnej • prowadzenie treningów interpersonalnych i warsztatów psychologicznych, • tworzenie i praca grup terapeutycznych.	- MGOPS - KPP - PCPR - MONAR (Jelenia Góra) - Urzędy Gmin	samorząd lokalny organizacje pozarządowe samorząd powiatowy (praca ciągła)

6.	Organizowanie szkoleń edukacyjnych	• doskonalenie umiejętności z zakresu rozwiązywania problemów społecznych: - nauczycieli - pracowników socjalnych - policjantów • prowadzenie grup wsparcia dla uzależnionych	- MGOPS - szkoły - PCPR - KPP - MONAR - PCZ - Klub Anonimowych Alkoholików	samorząd lokalny organizacje pozarządowe samorząd powiatowy (praca ciągła)
----	------------------------------------	---	--	---

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy działania	Źródła finansowania
1.	Utworzenie systemu wsparcia dla ofiar przemocy	• organizowanie indywidualnej pomocy rodzinie, w której występuje zjawisko przemocy: - psychologicznej - prawnej - socjalnej - medycznej • tworzenie miejsc noclegowych dla ofiar przemocy (Ośrodek Interwencji Kryzysowej), • prowadzenie terapii grupowej w celu zwiększenia poczucia własnej wartości, rozwijania umiejętności życiowych, zwiększających	- MGOPS - PCPR - KPP - Sąd Rejonowy - pedagog szkolny - organizacje pozarządowe - i związki wyznaniowe - Poradnia - Psychologiczno - Pedagogiczna ZPEW w Lwówku Śląskim	Fundusz Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych organizacje pozarządowe i wyznaniowe samorząd powiatowy samorządy gminne (praca ciągła)

		niezależność, uczenie rozwiązywania konfliktów, • prowadzenie telefonu zaufania dla młodzieży współuzależnionej oraz ofiar przemocy.		
2.	Zapewnienie fachowej pomocy osobie – sprawcy przemocy	• indywidualna praca terapeutyczna ze sprawcą przemocy po zakończeniu postępowania karnego w celu nauczania sprawcy nowych sposobów postępowania w relacji z innymi, • Praca terapeutyczna ze sprawcą przemocy w celu wzięcia przez niego odpowiedzialności za swoje czyny związane z nadużyciem i działania zmierzające do zaprzestania przemocy.	- KPP - MGOPS - Pedagogzy - Psycholodzy	samorząd lokalny w ramach posiadanych środków i zasobów ludzkich (praca ciągła)
3.	Zorganizowanie szkolenia w zakresie przemocy w rodzinie	• przeprowadzenie prelekcji i pogadanek dla: nauczycieli, policjantów, pracowników socjalnych, pielęgniarek środowiskowych	- PCPR - Szkoły - KPP - samorządy lokalne - samorząd Powiatowy	Fundusz Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych samorządy lokalne samorząd powiatowy (praca ciągła)

Pomoc rodzinom problemowym

Lp.	Zadanie	Spółb realizacji	Realizatorzy działania	Źródła finansowania
1.	Pomoc rodzinom problemowym, wspomaganie rozwoju jednostki i rodziny	- organizowanie działań o charakterze edukacyjno – profilaktycznym - praca socjalna – planowe i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia baaż odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie - rozwój systemu poradnictwa specjalistycznego w ramach PCPR i MGOPS przy współpracy z jednostkami specjalistycznymi - zapewnienie całodobowej interwencji kryzysowej	- PCPR - MGOPS - Szkoły - organizacje pozarządowe	w ramach posiadanych środków (praca ciągła)
2.	Polepszenie funkcjonowania osób starszych	- podejmowanie wspólnych działań w celu poprawy jakości życia - praca socjalna - udzielanie specjalistycznej pomocy prawnej i psychologicznej - podniesienie kwalifikacji osób zawodowo pracujących z osobami starszymi - umieszczanie osób starszych w DPS - - pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i szkolnych,	- MGOPS - PCZ - PCPR	samorządy gminne i powiatowy organizacje pozarządowe
2.	Utworzenie punktu		PCPR	

3.	konsultacyjnego	• organizowanie grup terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, • nauka przewycięzania trudności w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi oraz rozwiązywania konfliktów.	- MGOPS - Szkoły - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	w ramach posiadanych środków (praca ciągła)
4.	Minimalizowanie skutków ubóstwa	• udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, • dożywianie dzieci i młodzieży	- MGOPS - PCPR - Szkoły - organizacje pozarządowe	w ramach posiadanych środków (praca ciągła)
5.	Tworzenie rodzinnych form opieki zastępczej	• dobór odpowiednich kandydatów, • szkolenia • współdziałanie i współpraca w kontaktach ze środowiskiem i w rozwiązywaniu problemów życia codziennego • praca socjalna	- Sąd Rejonowy - PCPR - Ośrodek Adopcyjny - MGOPS	samorząd powiatowy (praca ciągła)
5.	Adopcje, Rodzinne Domy Dziecka	• dobór odpowiednich kandydatów, • szkolenie wytypowanych rodzin • praca socjalna	- MGOPS - PCPR - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	samorząd powiatowy (praca ciągła)
		• pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie	- PCPR	

6.	Pomoc dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych	• pomoc rzeczowa na zagospodarowanie • pomoc w uzyskaniu mieszkań z zasobów lokalowych poszczególnych gmin dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych	- Organizacje pozarządowe	Samorząd powiatowy Samorządy gminne w ramach posiadanych
----	--	--	---------------------------	--

Pomoc osobom niepełnosprawnym

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy zadania	Źródła finansowania
1.	Diagnozowanie potrzeb osób niepełnosprawnych	• rozeznanie potrzeb osób niepełnosprawnych przez pracowników socjalnych, utworzenie i aktualizowanie bazy danych, • tworzenie klas integracyjnych	- pracownicy socjalni MGOPS - PCPR - szkoły - organizacje - pozarządowe - PFRON	w ramach posiadanych środków i zasobów ludzkich (praca ciągła)
2.	Zwiększenie liczby uczestników warsztatu terapii zajęciowej	• pozyskanie i utrzymanie pomieszczeń przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, • wyposażenie oraz finansowanie funkcjonowania warsztatu terapii zajęciowej	- MGOPS - organizacje pozarządowe - PFRON - Powiat Lwówecki	samorząd lokalny PFRON organizacje pozarządowe (praca ciągła) budżety gmin

3.	Stworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym włączenie się w życie środowiska lokalnego oraz wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi	• utworzenie grup wsparcia • prowadzenie poradnictwa i doradztwa zawodowego, • udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych,	- PCPR - PFRON - Wojewoda Dolnośląski - Dyrektor DPS - organizacje pozarządowe - PUP	PFRON Wojewoda Dolnośląski samorząd powiatowy (praca ciągła) środki unijne
4.	Organizowanie pomocy w sytuacji długotrwałej choroby w rodzinie	• wsparcie finansowe, • usługi opiekuńcze – wolontariat • pomoc instytucjonalna, • umieszczenie w DPS, • dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, • dofinansowanie do sprzętu ortopedycznego	- PFRON - MGOPS - PCPR - DPS - organizacje pozarządowe	praca ciągła w ramach własnych środków (praca ciągła)
5.	Poprawa dostępu do budynków użyteczności publicznej	• Likwidacja barier w budynkach użyteczności publicznej	- samorządy gminne - samorząd powiatowy - PFRON	PFRON Środki unijne Środki samorządów gminnych i powiatowego
6.	Poprawa warunków socjalno – bytowych osób niepełnosprawnych	• dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, • likwidacja barier w komunikowaniu się, • likwidacja barier technicznych. • pomoc finansowa i w formie usług opiekuńczych	- PCPR - PFRON - MGOPS	PCPR PFRON MGOPS (praca ciągła) środki unijne

7.	Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	• tworzenie miejsc pracy, • udzielanie pożyczek, • wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowania udzielane pracodawcom, • szkolenie osób niepełnosprawnych.	- PUP - PCPR - pracodawcy	PFRON PUP pracodawcy (praca ciągła)
8.	Standaryzacja w domach pomocy społecznej położonych w powiecie lwóweckim	• podnoszenie standardów warunków bytowych mieszkańców DPS poprzez remonty posiadanej bazy, • poprawa jakości usług opiekuńczych	- Dyrektorzy DPS - Starosta Lwówecki	Wojewoda Dolnośląski samorząd powiatowy (praca ciągła) środki unijne

Skróty użyte w tabelach:

- 1) PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 2) DPS – Dom Pomocy Społecznej,
- 3) PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- 4) PCZ – Powiatowe Centrum Zdrowia,
- 5) KPP – Komenda Powiatowa Policji,
- 6) PUP – Powiatowy Urząd Pracy,
- 7) MGOPS – Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 8) MONAR – Młodzieżowy Ruch na Recz Przeciwdziałania Narkomanii.

V. ZAKOŃCZENIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Lwóweckiego na lata 2016-2025 stanowi swoistą odpowiedź na zidentyfikowane w procesie badawczym potrzeby społeczne. Ma ona charakter długofalowy i wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej. Realizacja celów zawartych w niniejszej Strategii ma służyć harmonijnemu rozwojowi powiatu oraz poprawie jakości życia społeczności lokalnej. Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zniwelować negatywne zjawiska występujące w powiecie lwóweckim. Dokument stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz doprowadzić do integracji społecznej. Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

VI. Ewaluacja i monitoring strategii

Przedmiotem ewaluacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych powiatu lwóweckiego na lata 2016-2025 będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę zebranych danych. Monitoring strategii będzie polegał na zbieraniu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim danych dotyczących zrealizowanych zadań od podmiotów zaangażowanych w jej realizację, w celu oceny, czy osiąga ona założone cele.

Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim będzie przedkładał Radzie Powiatu Lwóweckiego roczne sprawozdania z realizacji Strategii, które będą stanowiły jej integralną część.

PRZEWODNICZĄCY RADY
POWIATU LWÓWECKIEGO

DanIEL Koko